

Loviisan seniorit ry

Joulujuhla 4.12.2024

Seurahuone

JUHLAPUHE

ARVOISAT YHDISTYKSEN JÄSENET/ SENIORIT

Joulun juhla on aina ollut yksi vuoden odotetuimmista hetkistä – aikaa, joka yhdistää perheet, ystävät ja yhteisöt lämpimän yhdessäolon äärelle. Historiallisesti joulun vietto on ollut paitsi hengellinen juhla myös kulttuurinen perinne, joka heijastaa aikansa tapoja ja arvoja. Tämän perinteen säilyttämisessä senioreilla on ollut ja on edelleen erityinen merkitys.

Juhlapuhe, olennainen osa juhlaperinteitä, kantaa mukanaan joulun sanoman ydintä. Puhe ei ole pelkkä muodollisuus; se on hetki, jolloin juhlan arvo nostetaan esiin ja perinteet siirretään sukupolvelta toiselle. Seniorit, joilla on pitkä kokemus ja rikas elämänviisaus, ovat usein niitä, jotka saavat kunnian lausua nämä puheet. Heidän sanojensa kautta juhlapuheesta tulee sillanrakentaja menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välillä.

Joulun juhla juontaa juurensa varhaisista kristillisistä juhlaperinteistä, mutta sen juuret ulottuvat syväälle myös pakanallisiin rituaaleihin. Ensimmäiset dokumentoidut joulun juhlaa koskevat maininnat löytyvät 300-luvulta, kun kristinusko vakiintui Rooman valtakunnassa. Tuolloin joulupäivää, 25. joulukuuta, alettiin juhlaa Jeesuksen syntymän muistoksi, vaikka hänen syntymäpäivänsä ei ollut tarkasti tiedossa.

Päivämäärä valittiin kuitenkin symbolisesti, sillä se oli läheinen pakanallisen "auringon syntymän" juhlan, Sol Invictus -juhlan, kanssa.

Rooman valtakunnassa Saturnalia-juhla, joka oli vilkas talvinen juhla, liittyi auringon paluun juhlistamiseen, ja monet joulun nykyisistä symboleista, kuten kynttilät ja juhla-ateriat, juontavat juurensa tähän ajanjaksoon. Tämä juhla oli aikaa, jolloin yhteisö juhli yhdessä ja lahjoja vaihdettiin.

Keski-aikaan tultaessa joulun merkitys muuttui kirkollisemmiksi, ja se sai osakseen enemmän hengellistä painotusta. Keskiajalla joulua juhlittiin pääasiassa kirkossa, ja juhlan pohjana olivat Raamatun kertomukset Jeesuksen syntymästä. Myös joululaulut ja -virret alkoivat kehittyä tuona aikana, ja niiden sanomassa korostettiin joulun sanomaa rakkaudesta, valosta ja toivosta.

Reformaation aikana, erityisesti Martti Lutherin vaikutuksesta, joulun juhla sai yksityisempää ja kodikkaampaa luonteen. Luther halusi, että ihmiset viettäisivät joulua enemmän perhepiirissä ja keskittyisivät enemmän perheen ja kodin rauhaan kuin kirkon seremonioihin. Tässä vaiheessa joulun juhla alkoi saada enemmän maallisia piirteitä, kuten joulukuusi ja lahjojen vaihto.

Juhlapuheiden perinne kehittyi erityisesti 1800-luvun aikana, jolloin joulunviettoon liittyi entistä enemmän virallisia ja maallisia elementtejä. Joulupuheita alettiin pitää virallisissa tilaisuuksissa, kuten kuninkaallisissa ja kirkollisissa juhlaistunnoissa. Myös perheenjäsenten kesken saatettiin pitää puheita joulupäivänä.

Virallisissa joulupuheissa korostettiin perinteisesti yhteisöllisyyttä, kiitollisuutta ja toivoa. Esimerkiksi Britanniassa kuningatar Viktorian aikana joulupuheista tuli tärkeä osa monarkian perinteitä. Nämä puheet eivät olleet pelkästään julkisia tilaisuuksia varten, vaan ne olivat myös keino yhdistää kansa ja muistuttaa joulun hengellisistä ja yhteisöllisistä arvoista.

Suomessa joulupuheiden perinne alkoi muodostua erityisesti 1800-luvun loppupuolella. Tuolloin joulun juhlaan liittyi virallisia tilaisuuksia, ja se oli myös tärkeä hetki kansalliselle ja kulttuuriselle identiteetille. Juhlapuheissa korostettiin kansallista yhtenäisyyttä ja perinteitä, ja joulun sanomaa vietiin eteenpäin sukupolvelta toiselle.

Joulun juhla on myös erityinen tilaisuus huomioida lasten rooli perinteissä. Lasten iloinen ja innostunut osallistuminen joulun viettoon tuo juhlaan omaa taianomaista tunnelmaansa. Juhlapuheessa lasten osuutta ei tule unohtaa, sillä he ovat tulevaisuuden kantajia ja perinteiden jatkajia.

Seniorit voivat nostaa puheessaan esiin lasten merkityksen joulun perinteissä. Heidän puheensa voivat sisältää kehotuksia siitä, kuinka tärkeää on siirtää joulun arvot ja perinteet seuraaville sukupolville. Erityisesti lasten osallistaminen perinteiden luomiseen ja joulun arvon ymmärtämiseen on elintärkeää. Lapset oppivat joulun merkityksen esimerkiksi lahjojen antamisen, joululaulujen ja perinteiden kautta, ja heidän roolinsa juhlan säilyttämisessä on aivan keskeinen.

Joulupuheessa voidaan myös korostaa lasten kykyä nähdä joulu puhtaasti ja vilpittömästi – heidän innostuksensa ja aito kiitollisuutensa muistuttavat aikuisia siitä, mitä juhlan arvo todella tarkoittaa.

Joulun vietto ei ole pelkkä hetki kalenterissa, vaan muistutus siitä, mikä elämässä on tärkeintä: rakkaus, jakaminen ja yhteys toisiimme. Seniorit toimivat tässä perinteen vartijoina – heidän juhlapuheensa voivat inspiroida nuorempia ottamaan vastuun perinteiden jatkamisesta.

Kun seniori lausuu joulupuheen, hän ei ainoastaan kerro menneisyydestä, vaan rakentaa siltaa tulevaisuuteen. Tämän vuoksi on tärkeää, että juhlapuheiden perinne säilyy ja että sen merkitys ymmärretään osana joulun arvokasta historiaa.

Joulun juhla on vuosikymmenien saatossa saanut monia muotoja, mutta sen ydinsanoma on pysynyt muuttumattomana: yhteys, kiitollisuus ja toivo. Seniorit ovat olleet ja tulevat aina olemaan niitä, jotka vaalivat tätä perinnettä, muistuttavat meitä menneistä ajoista ja siirtävät joulun arvot nuoremmille sukupolville. Juhlapuheiden perinne, joka kulkee sukupolvelta toiselle, luo jatkuvuuden tunnetta ja vahvistaa yhteisön yhteyttä.

Tänä jouluna, kun meitä ympäröi perinteiden lämpö ja valon loiste, muistakaamme paitsi menneitä aikoja myös ne pienet hetket, jotka tekevät joulusta erityisen. Kiitollisuus niille, jotka ovat olleet ja ovat vielä kanssamme, sekä toivo tulevaisuudesta, ovat ne lahjat, joita voimme antaa toisillemme.

Toivotan teille kaikille rauhallista ja sydämellistä joulua, täynnä rakkautta, lämpöä ja yhteisön voimaa. Antakaa joulun tuoda valoa ja toivoa tulevaan vuoteen.

Hyvää itsenäisyyspäivää, adventin aikaa ja joulua sekä onnellista uutta vuotta!

Petri Hyvönen